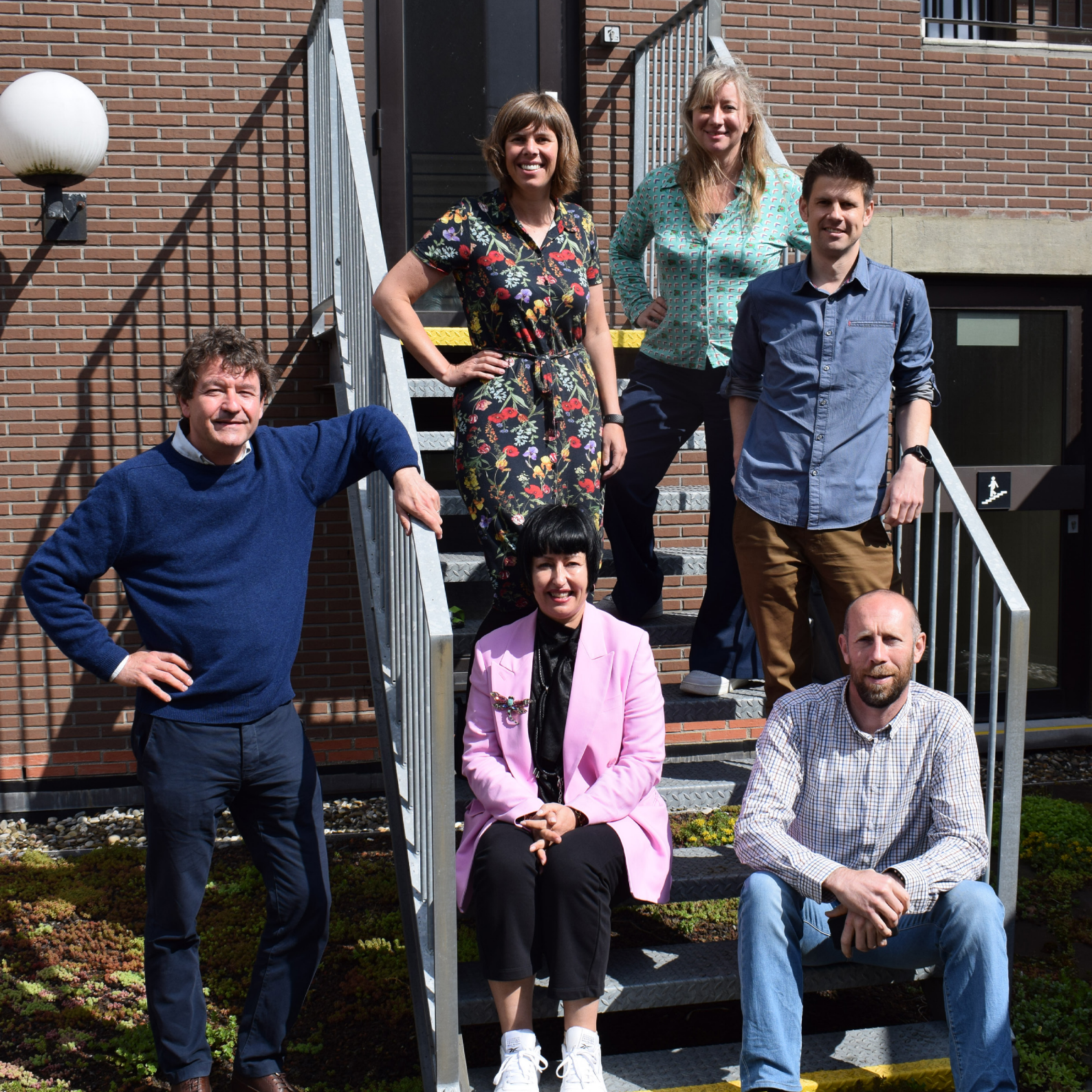

Volwassenenpsychiatrie — Jaarverslag 2022

Voorwoord

De zichtbare gevolgen van de pandemie namen gevoelig af in 2022. Mondkapjes en alcoholgels domineren niet langer ons dagelijks leven. Het jaar 2022 voelde een beetje aan als “back to normal”, of was dat maar een gevoel? Het applaus voor de gezondheidszorg deemsterde langzaam weg, maar de druk

op de gezondheidszorg bleef hoog.

Terwijl onze enthousiaste medewerkers zochten naar een juist evenwicht was het moeilijk om nieuwe medewerkers aan te trekken. De krapte op de arbeidsmarkt manifesteert zich sterk binnen de zorgsector. Heel wat initiatieven werden genomen om nieuwe mensen aan te trekken. We zijn trots op onze ploeg van medewerkers en geloven dat zij de basis vormen voor onze aantrekkelijkheid als werkgever.

Ook stellen we een verhoogd aantal aanmeldingen vast van mensen met een psychiatrische problematiek. Een verhoging van het aantal aanmeldingen met 6% is meer dan een signaal. Het is onwaarschijnlijk dat deze stijging louter een uitloper is van de pandemie. Er zal maatschappelijk wel wat meer aan de hand zijn. Het zet de organisatie sterk onder druk en het noopt ons tot ernstig nadenken met onze netwerkpartners over hoe we het landschap van de geestelijke gezondheid moeten organiseren.

Optimistisch zoals we zijn kijken we met een hoopvolle blik naar de toekomst. Samen met alle medewerkers van GZA en ZNA bereiden we een mooie samenwerking voor. Bedoeling is om met doorgedreven enthousiasme een antwoord te kunnen bieden op de uitdagingen die op ons zullen afkomen.

Hugo Pietermans – directie - Algemeen Coördinator

Wij zijn een ZNA van Medisch Centrum Alrijde en ZNA Arnhem

ZNA Volwassenen psychiatrie

Termijnplan 2021 - 2025

- » Implementatie EPD
- » Verhuis 'Traject acute zorg' naar ZNA Cadix
- » Ontwikkeling masterplan site Stuivenberg
- » Verdere uitbouw van het SaRA netwerk

Beleidsplan 2022

Patiëntgericht

- » Inzetten op nabijheid en contact

Kwaliteit

- » Ontwikkelen van een geïntegreerd kwaliteitsplan

Toegankelijkheid

- » Start mobiel team voor transitieleeftijd
- » Onthaal (opnamekost, geïnformeerde toestemming, ...)

Tevreden medewerkers

- » Dynamische werving en retentie
- » Opleidingsplan (HIX, ZNA Cadix, ...)

Financieel evenwicht

- » Dossier VIPA financiering
- » Optimaliseren kostenbeheer

Algemene cijfers

Hoe ziet ons aanbod er uit?

Het ZNA aanbod van psychiatrische zorg is uitgebreid met enkele plaatsen voor dagbehandeling en een mobiel team voor jongeren en jongvolwassenen in transitieleeftijd. Ons aanbod ziet er nu als volgt uit:

Aantal erkende plaatsen psychiatrische zorg voor volwassenen binnen ZNA:

Psychiatrisch Ziekenhuis

150 Opnameplaatsen

EPSI (Eenheid voor Psychiatrische
Spoed Interventie)

IPZO (Intensieve Psychiatrische Zorgen)

Psychosezorg

Verslavingszorg

87 plaatsen
in het dagziekenhuis

30 verblijfplaatsen
in het Psychiatrische
Verzorgingstehuis (PVT)

Algemeen Ziekenhuis

60 Opnameplaatsen

PAAZ (Psychiatrische Afdeling
van het Algemeen Ziekenhuis)

9 Plaatsen
dagbehandeling

3 Mobiele teams

Mobiel Psychiatrisch Crisisteam Antwerpen
Mobiel Psychiatrisch Team 't Stad
Mobiel Psychiatrisch Team 15 24

Wat zeggen de cijfers over onze activiteit?

In 2022 vonden **2361** opnames plaats op één van onze afdelingen (2426 in 2020). Het aantal ligdagen bleef iets onder het niveau van 2021, **64472** vs. 68299 dagen. Voor het tweede jaar op rij werden opnames gemiddeld genomen ook iets korter. Van 28,9 dagen naar **28,1** dagen.

Deze globale cijfers tonen maar een deel van het verhaal. Er spelen vaak lokale effecten. Op enkele afdelingen steeg bijvoorbeeld de opnametermijn omdat veel patiënten kampen met woonproblemen. Op de eenheid voor psychiatrische spoedgevallen (EPSI) daalde de opnametermijn onder druk van de vele zorgvragen op de vrije raadpleging.

Op EPSI vonden **4448** crisisconsulten plaats. Dit is 6% meer dan in 2021. Er werden ook **536** opnames gerealiseerd. Of 55 meer dan vorig jaar. De druk, onder de vorm van bedbezetting, blijft op deze afdeling erg hoog (>100%).

In 2022 werden **171** mensen opgenomen door middel van een gedwongen opname.

Op tal van vlakken zijn er initiatieven genomen om “dwang” terug te dringen. Het is moeilijk om accurate cijfers te geven door de transitie naar een nieuw elektronisch patiëntendossier. Het lijkt er evenwel op dat het aantal afzonderingen in 2022 in de buurt ligt van dat van 2021. Er is wel een duidelijke afname van het aantal fixaties en de duur waarmee mensen gefixeerd werden.

In 2023 zullen we opnieuw over betrouwbaardere data beschikken en plannen we nieuwe initiatieven op dit vlak.

Wat zeggen de cijfers over onze mobiele teams?

535 mensen werden aangemeld of meldden zich voor het mobiele psychiatrisch crisis team Antwerpen (MPCTA). Dit resulteerde in **363** begeleidingen. Er worden iets meer vrouwen dan mannen begeleid (60/40). De grootste groep mensen is tussen 19 en 34 jaar oud. Het mobiele crisisteam blijft sterk verbonden met de eerstelijns. **127** begeleiding startten op verwijzing door huisartsen.

Het mobiel psychiatrisch team 't Stad (MPT 't Stad) heeft **254** begeleidingen opgenomen. Dit zijn evenveel mannen als vrouwen. De grootste groep is hier tussen 35 en 54 jaar oud. Er werden 67 begeleidingen afgerond. Verder werd er intensief samengewerkt met het mobiel psychiatrisch team voor en Dak- en thuislozen en het zorghostel.

Het mobiel team voor mensen in de transitieleeftijd is verder uitgebouwd. Er vonden **51** begeleidingen plaats van jongeren en jongvolwassenen tussen 15 en 24 jaar. Daarbij waren er evenveel jongens als meisjes. Deze begeleidingen vinden plaatsen in de gehele regionale zorgzone Antwerpen.

Wat zeggen de cijfers over ons personeel?

De inspanningen rond “werving en retentie” hebben effect. Er zijn in 2022 heel wat nieuwe collega's gestart. 48 nieuwe contracten zijn opgesteld. We zijn erg blij met deze “vergroening”. In 2023 zetten we deze inspanningen verder en werken aan een omgeving waarin deze nieuwe collega's zichzelf verder kunnen ontwikkelen. Ook de toenemende skillmix is een evolutie waar we rekening mee gaan moeten houden om dit duurzaam te kunnen bestendigen.

Na moeilijke corona-jaren is het ziektecijfer terug onder 10% gezakt. Dit belet ons niet verder initiatief te nemen om uurroosters te stabiliseren. Zowel de werving als de gedaalde ziektelast geven de teams wel wat meer ademruimte.

Bijdrage van Mario Barremaecker – Directeur Patiëntenzorg

Acuut traject

Stijging aanmeldingen Vrije Raadpleging Psychiatrie

We zetten als Acuut Traject nog steeds in op een vrije raadpleging verbonden aan acute psychiatrie, waarbij we multidisciplinair met de hulpvraag van de patiënt aan de slag gaan. We trachten op korte tijd een juiste indicatiestelling te bekomen in een warm en onthalend contact. De expertise van onze medewerkers van de verschillende afdelingen binnen ons traject is dan ook van groot belang. Daarnaast daagt een dag werken aan de poort onze medewerkers ook sterk uit in het mee nadenken in een drukke en complexe context.

Afgelopen periode was de poortwerking een veelbesproken thema omwille van de stijgende drukte en complexiteit van sommige casussen. De aanmeldingen bleven soms binnenstromen, waarbij we “aan de poort” het hoofd trachtten koel

te houden. Uit de cijfers van 2022 is ook effectief gebleken dat de aanmeldingen zijn gestegen met 20% t.o.v. 2021. Ze weerspiegelen met andere woorden wat we in de dagelijkse praktijk ervaren: een toegenomen druk.

Wat schuilt er achter deze veelheid aan aanmeldingen? Een maatschappelijke verschuiving in het uiten van psychiatrische kwetsbaarheid? Het afbouwen van beddenbestanden? Moeilijke doorstroom naar gepaste hulpverlening? ...

En vooral: hoe gaan we er in de toekomst verder mee om?

Waar we zeker op willen blijven inzetten, is het samen dragen van deze drukte om kwalitatieve zorg te kunnen blijven bieden. In gesprek blijven met onszelf en onze collega's via o.a. de “poortintervisie” en de “briefing over de ring”, lijkt ons dan ook erg belangrijk, evenals het gesprek met andere hulpverleners en organisaties.

Bijdrage van Katrien Van Eemeren en Evy Wyns, medewerkers Vrije Raadpleging Psychiatrie.

Tijdens de opmaak van dit jaarverslag vernamen we het droevige nieuws van het plotse overlijden van onze fijne EPSI collega Ineke. De herinnering aan de prettige samenwerking zal steeds in onze gedachten blijven. In memoriam Ineke Vuuregge.

Team EPSI

Afgelopen jaar vonden er vele veranderingen plaats in het EPSI team. Om het personeelstekort in het basisteam op te vangen werd een grote inspanning gedaan om nieuwe collega's te werven. Het bereik werd vergroot door vacatures te promoten op sociale media, via jobbeurzen en via een gepersonaliseerde promovideo.

We slaagden erin op deze manier nieuwe collega's aan te trekken. Het basisteam is ondertussen meer gestabiliseerd al blijven de uitdagingen komen. Nieuwe medewerkers zijn vaak jonge schoolverlaters met beperkte ervaring. Ondanks hun groot enthousiasme en bereidheid, zijn ze nog erg zoekend en hebben ze nog vaak niet de nodige kennis en vaardigheden om vlot op onze crisisdienst te kunnen werken. Daarnaast is er door de snelheid van onze acute crisiswerking en de complexiteit van uiteenlopende psychopathologiën ook niet altijd de ruimte om hier voldoende tijd voor te maken en liggen de verwachtingen naar nieuwe medewerkers vrij hoog.

Op verschillende manieren trachten we hieraan te werken. De inlooptijd, waarbij nieuwe medewerkers dubbel ingepland staan, is bijvoorbeeld op EPSI verlengd van 1 naar 2 maanden. Starters krijgen een meter en/of peter waarbij ze terecht kunnen met vragen, naast de coaching door afdelingshoofd en teamcoach. Er wordt een opleidingstraject, met extra aandacht voor vorming en intervisie. Daarnaast geven we specifieke vormingen rond bepaalde pathologiën en de visie die wij hierbij hanteren. Tenslotte krijgen we ondersteuning via externe coaching om ondanks alle veranderingen van het afgelopen jaar, terug tot een hecht team te evolueren.

Het is mooi om te zien hoe het EPSI team een grote motivatie toont om te groeien als team en in het werk en alle inspanningen hiervoor vol ter harte neemt.

Bijdrage van Sarah Janssens, Psycholoog en Teamcoach EPSI.

Reorganisatie psychologen en therapeuten

In 2022 zijn we binnen de behandelafdelingen met een milieuwerving gestart met als opzet de therapeutische context te verbreden én het contact tussen patiënten onderling en tussen patiënten en hulpverleners, te vergroten. Er werd daarbij o.a. gekozen voor twee “milieupsychologen” (één voor elke behandelafdeling), die wekelijks deelnemen aan drie milieumomenten op de afdeling zelf, in nauwe samenwerking met de sociotherapeut. Door ook in het hier-en-nu op de afdeling een aantal (groeps) processen mee te faciliteren, trachten we meer continuïteit en verbreding te brengen in het therapeutisch werk. De wederzijdse uitwisseling tussen collega's over disciplines heen, creëert daarnaast meer verbinding, wat ook de patiënt ten goede komt.

Ook binnen het Mobiel Psychiatrisch Crisisteam worden sinds oktober 2021 vier van onze psychologen ingezet (“wijkteamcoaches”). Zij trachten mee een metaperspectief te bewaken in moeilijke casussen en trachten het onderling spreken tussen de teamleden aan te moedigen of te faciliteren. Waar nodig gaan zij ook mee aan huis.

Vanuit het therapeutenteam (beeldende, bewegings- en verbale therapie) is er daarnaast hard gezocht naar een volwaardig therapeutisch

groepsaanbod. Een groepsaanbod dat inspeelt op de patiëntenpopulatie die zich aandient, dat aanleunt bij de meest recente visie die we voorop stellen, maar ook rekening houdt met de praktische haalbaarheid binnen een steeds groter wordend traject. Om efficiënter te gaan werken, en meer verbinding te maken met de afdelingsteams, beslisten we in 2022 om vanuit de non-verbale therapeuten met aanspreekpunten per afdeling te gaan werken. Op die manier verdelen therapeuten zich ook meer over de afdelingen en hoeft niet elke therapeut op elke teamvergadering aanwezig te zijn. Er werd echter wel voor gekozen om diezelfde therapeuten blijvend op alle afdelingen therapie te laten geven. Dit om de therapeutische diversiteit te behouden.

We werden door de vele veranderingen, door de verscheidenheid aan afdelingen en teams en door de overkoepelende taken waarmee we als groep aan de slag gaan, geconfronteerd met verschillende spanningsvelden. De uitdaging in 2023 zal er dan ook in liggen om als psychologen- en therapeutengroep een groep te blijven vormen waarin men op elkaar kan rekenen en op elkaar kan terugvallen!

Bijdrage van Tineke De Moor, Psycholoog Trajectverantwoordelijke Acuut Traject

Outreachingende zorg

Mobiel Psychiatrisch Team 15 24

Jongeren worden vaak gezien als mensen die nog alle kansen hebben om zich te ontwikkelen op de manier die ze zelf gekozen

hebben. Maar wat als het pad naar de volwassenheid toch moeilijker loopt dan algemeen aangenomen? Wat als het lijden ondanks de jeugdige leeftijd toch groot is waardoor er al wat kansen verkeken (lijken te) zijn?

De 18-jarige Sofie wou hier voor ons wel rond getuigen. We maken voor het eerst kennis bij haar thuis, nadat het crisisteam haar doorverwees. Ze kende hiervoor twee opnames, de laatste opname verliep niet vlot. We zien een jonge vrouw die gemakkelijk in gesprek gaat, maar zeer angstig lijkt. Ze vertelt dat ze zich twee jaar geleden misselijk is beginnen voelen, en dat deze misselijkheid niet meer is weggegaan. Ze heeft een angst voor overgeven (emetofobie), en kan al een jaar niet buitenkomen zonder zich heel erg angstig te voelen.

Na enkele gesprekken legt Sofie uit dat ze naar buiten is geweest om met een vriendin af te spreken, en dit zonder extreme angstaanval. Ik zie de trots in haar ogen. Ik voel zelf ook vreugde voor haar. Ze vertelt over haar volgende uitstappen tegen mij, en zegt dat het haar gelukkig maakt om dit gevoel angstvrij te kunnen doen. Een week later vertelt ze dat het niet goed gaat met haar papa, hij heeft een terminale ziekte. Ze vertelt dat haar angst rond overgeven nu minder is, waardoor er meer ruimte vrij komt om te voelen en na te denken over de andere zaken die niet goed gaan binnen haar eigen leven en haar context. Ze voelt verdriet rond haar vader, en weet niet hoe dit te hanteren.

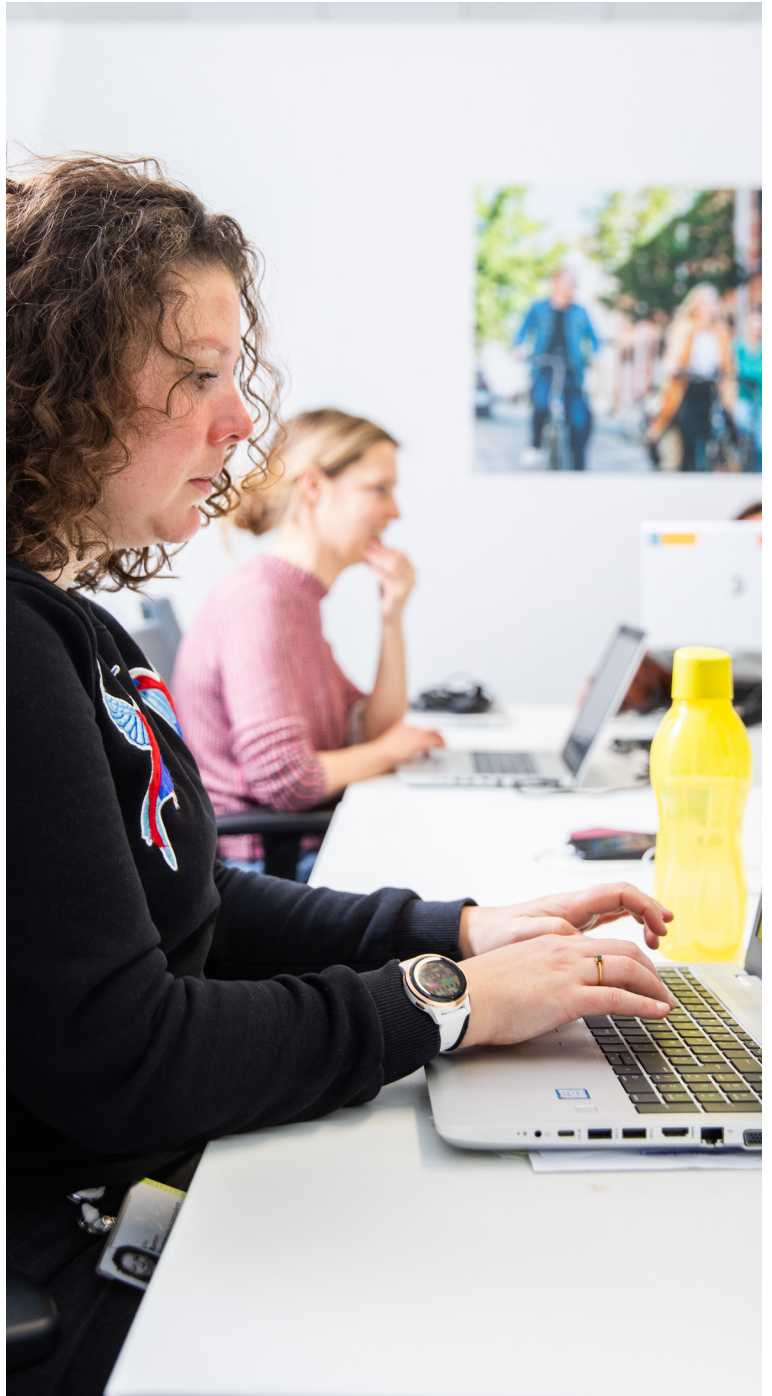

Korte tijd later, vraagt haar papa euthanasie aan. Sofie volgt dit proces van dichtbij op en is ook aanwezig bij het overlijden van haar papa. Ondanks het verlies, isoleert ze zich niet en blijft ze in contact met haar omgeving, ook buitenshuis. Ze vertelt dat ze zich schuldig voelt, verdrietig voelt, boos voelt, maar ook opluchting ervaart. Erg veel gevoelens, en ze weet niet goed hoe ze hiermee moet omgaan. Het is voor mij niet altijd gemakkelijk om ondersteuning te bieden. Het is een fragiel onderwerp, ik vond het dan ook interessant om dit traject samen met haar te lopen met als kers op de taart deze tekst die we samen schreven. Af en toe krijgt ze het gevoel dat het toch tijd wordt om opnieuw in opname te gaan. Ze wil op een veilige plek zijn, waar ze niet het gevoel krijgt gek te worden. Ze wil daar haar verdriet verwerken, en leren ermee om te gaan. Ze heeft een intake gesprek gedaan, wat haar een gerust gevoel geeft. Nu weet ze dat ze nog opties heeft.

Ze blijft overigens wel praten over haar gevoelens rond verlies, en ook over haar angsten. Ik merk dat Sofie een erg sterke vrouw is, waar ik enerzijds van verschiet, en die ik anderzijds bewonder. Samen gaan we nog verder op zoek naar tools om met angsten en rouw om te gaan, zodat ze zich verder kan ontwikkelen en kan groeien naar jongvolwassenen.

Het Mobiel Psychiatrisch Team 15 24 zoekt samen met kwetsbare jongeren hoe ze zich maximaal kunnen ontplooien. Hierbij zijn we nog op zoek naar enthousiastelingen met ervaring die zin hebben in een extra-muros out-of-the-box parcours. Wil jij graag ons team versterken? Kijk dan gerust op de ZNA vacaturesite.

Bijdrage van Anouk Verschueren – medewerker MPT 15 24.

MPT 't Stad: Bagagedrager

Wanneer je aan het Mobiel Psychiatrisch Team 't Stad denkt, denk je misschien aan 'die collega's met hun fietsen'. Een MPT'er is bijna onlosmakelijk verbonden met zijn fiets. Ondanks af en toe een platte band of een kennismaking met het 'zachte' beton van de stad Antwerpen, fietsen we meestal vlot de straten door. Op bezoek bij mensen met een psychiatrische kwetsbaarheid, proberen we hen zo goed mogelijk te ondersteunen in hun thuiscontext.

Nu de coronaperiode al iets meer naar de verborgen hoeken van ons geheugen is verbannen, is er terug ruimte om concreet met onze mensen aan de slag te gaan. Dagcentra, buurthuizen, sociale bijeenkomsten, wijkevenementen... we proberen ze allemaal mee te nemen in ons verhaal van herstel en inclusie van psychiatrische patiënten. Onze caseload groeit, alsook ons personeelsbestand! Het voorbije jaar konden we weer enkele nieuwe krachten aannemen in ons team, waardoor we ondertussen met meer dan twintig zijn.

Dankzij de samenwerking met het ganse psychiatrische ziekenhuis, de diensten gezinszorg, de sociale centra etc., proberen wij de kansen

van de meest kwetsbare mensen in onze samenleving te vergroten.

Gers Pardoel zingt het volgende in zijn liedje 'Bagagedrager':

"Spring maar achterop bij mij,
achterop m'n fiets

En ik weet nog niet waar we naartoe
gaan samen, maar dat boeit me ook
helemaal niets

En spring maar achterop bij mij, dan
gaan we samen weg

En ik weet nog niet waar naartoe,
maar dat maakt niet uit want ik weet
wel de weg"

Als ik niet beter wist, zou ik denken dat dit liedje speciaal voor het MPT gemaakt is. Gers kan namelijk erg goed samenvatten wat de job van een MPT'er inhoudt. Al fietsend door de stad, nemen wij onze cliënten mee op pad. We weten helemaal niet hoe hun traject er zal uitzien, wat we allemaal gaan tegenkomen, hoe snel we zullen fietsen en wat onze bestemming zal zijn. Maar we nemen ze mee, ze mogen mee, ze kunnen mee als ze willen. En dat is al een grote stap richting beter.

Bijdrage van Jessie Liekens –
medewerker MPT 't Stad.

IPZO **(Intensieve psychiatrische zorg)** **en Psychosezorg**

Het jaar 2022 kenmerkt zich binnen het traject psychosezorg door drie grote innovaties.

Een eerste innovatie is het implementeren van de “eerste vijf minuten methodiek”. Deze methodiek zorgt ervoor dat iedere patiënt dagelijks een aanspreek persoon krijgt toegewezen. Deze aanspreekpersoon gaat actief naar de patiënt en stelt zichzelf voor, hij/zij gaat vragen stellen om een inschatting te maken in welke fase de patiënt zich bevindt. Indien nodig kan er extra begeleiding voorgesteld worden. Op het einde van de werktijd zal de aanspreekpersoon nog even gedag zeggen. Dit zijn de “laatste vijf minuten”.

De algemene tendens van deze innovatie is dat het de hulpverlener en patiënt samenbrengt. Het biedt duidelijkheid voor alle betrokkenen en ook niet onbelangrijk, iedereen wordt altijd betrokken.

Een tweede innovatie is de herwerking van het therapeutisch aanbod. Hierbij werd de focus gelegd op een toegankelijk en groter aanbod op de verpleegafdelingen. Dit zorgt ervoor dat patiënten kunnen deelnemen vanuit de gekende omgeving om zo stap voor stap mee deel te nemen aan de therapieën op locaties buiten de verpleegafdeling.

Een klein nieuw onderdeel van dit therapeutisch aanbod is dat er van maandag tot vrijdag een koffiemoment plaatsvindt. Dit is de eigenlijke start van het therapeutisch aanbod van die dag. Er wordt met de patiënten die willen, samengekomen met een tas koffie en een versnapering. Van daaruit wordt het therapeutisch aanbod overlopen van die dag en kunnen zo nodig zaken naar elkaar uitgesproken worden. Na dit koffiemoment start aansluitend de eerstvolgende therapie.

De ervaringen omtrent het koffiemoment zijn lovend. Ook hier worden hulpverlener en patiënt met elkaar verbonden. Het ongedwongen, dagdagelijks karakter van dit moment zijn sterktes die ervoor zorgen dat er steeds een grote betrokkenheid is.

Op de gesloten dienst IPZO werd ook gestart met het opzetten van een therapeutisch aanbod in het weekend. Ook hierop zijn de ervaringen van therapeuten en patiënten positief.

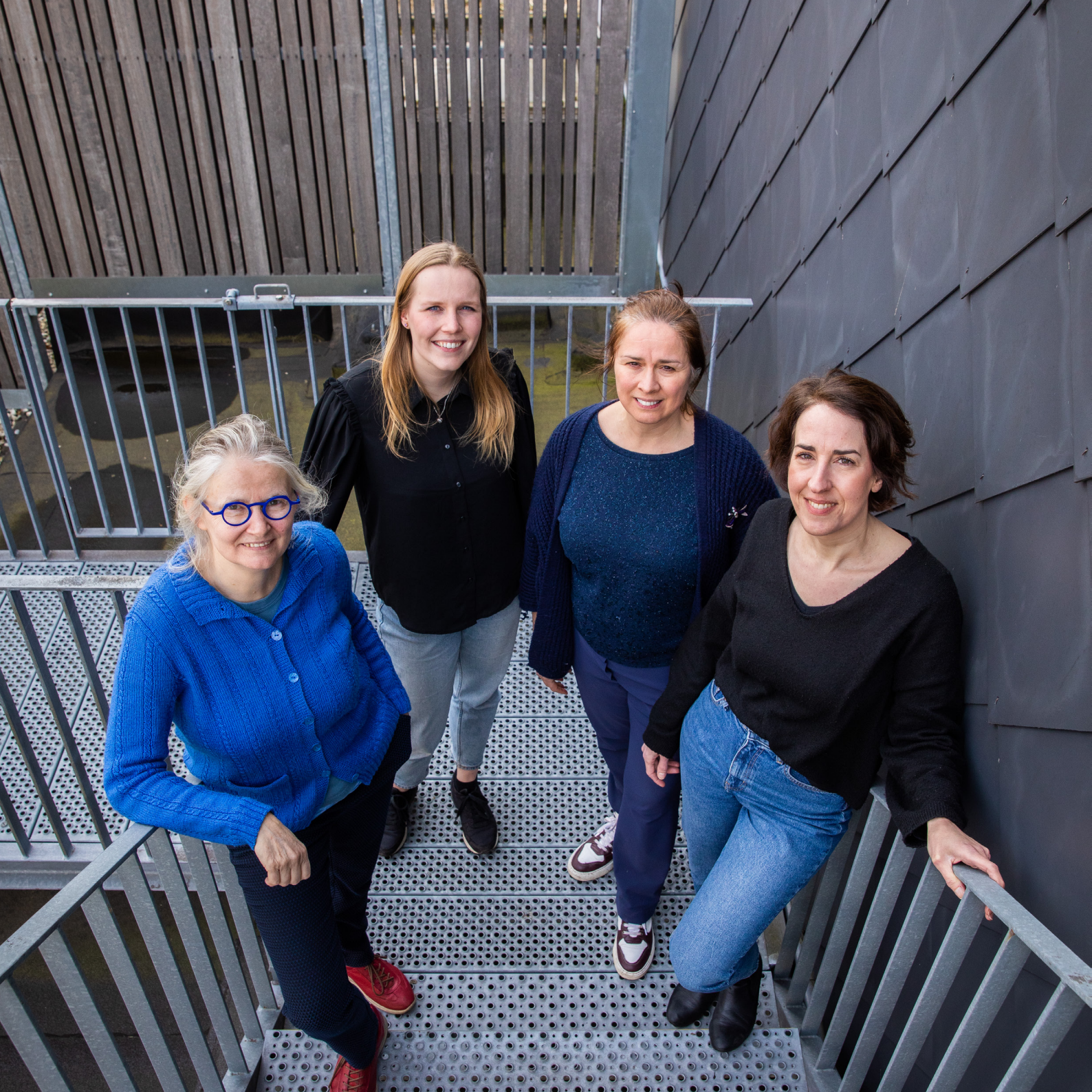
De derde innovatie is dat er gestart werd met het toepassen van “zorg afstemmingsgesprekken” (ZAG). Deze methodiek vervangt het klassieke multidisciplinaire overleg. Een eerste speerpunt van ZAG is dat er een eerste overleg plaatsvindt binnen de eerste 7 dagen van opname.

Bij dit overleg is uiteraard de patiënt zelf aanwezig maar eveneens zijn netwerk. Dit kunnen familieleden, vrienden of zorgprofessionals van buitenaf zijn. Tijdens dit eerste overleg wordt er besproken wat de reden van opname is, en welke noden er zijn om de patiënt terug naar zijn dagdagelijkse leefomgeving te kunnen doen terugkeren. Een vervolg zorg afstemmingsgesprek wordt meteen ingepland met alle betrokkenen.

Een tweede speerpunt is het belang van het zorgafstemmingsgesprek te laten plaatsvinden, ook wanneer niet alle betrokkenen aanwezig kunnen zijn. De agenda's van verschillende hulpverleners op elkaar afstemmen is complex. Er wordt nu prioriteit gegeven aan het tijdig laten plaatsvinden van het zorgafstemmingsgesprek.

Het snel bij elkaar brengen van alle betrokkenen wordt erg positief onthaald. Het eerste zorg afstemmingsgesprek maakt erg duidelijk welke noden er zijn, en welke hulpverleners betrokken zijn. Dit maakt dat de opnameduur verkort kan worden, en externe hulpverleners kunnen voorzien in de nodige follow up.

Bijdrage van Dimitri Block – afdelingshoofd Psychosezorg

De Stoelen

De Stoelen hebben een unieke positie om mensen een stabiliserende omgeving en bezigheid te bieden in combinatie met een intense verbinding met het milieu waar de patiënt verblijft.

Waar de nadruk in het verleden meer lag op resocialisatie, werken we sinds de intensifiëring in de Psychosezorg ook meer

opname vermijdend, -verkortend of -motiverend in De Stoelen. Dit zorgt ervoor dat onze populatie momenteel acuter is dan voorheen.

De veranderde populatie brengt enkele nieuwe uitdagingen met zich mee. We proberen om op alle vlakken zorg op maat te bieden, in de vorm van een aangepast therapieprogramma en individuele begeleiding die inspeelt op de noden van de persoon in kwestie. Naast zorg op maat zetten we dus ook erg in op contact op maat. Zoals te lezen is in onderstaande getuigenis.

“... De aanpak van ‘De Stoelen’ was voor mij helemaal nieuw. Intensieve psychosezorg, maar dan in de vorm van dagbehandeling. Natuurlijk had ik in het begin twijfels en angsten. Wat als dit? Wat als dat? Maar ik had direct terug een vaste weekstructuur en dat was goed. Ondertussen gaat het ietwat beter met mij en ik ben positief over mijn behandeling hier.

In feite biedt ‘De Stoelen’ mij een oplossing op maat volgens mijn

individuele behoeften. Ik voel ik me hier een vlijtige bij. Ik ben bv. bezig met lichaamstaal en expressie, en ik neem ook deel aan groepsgesprekken waarin wij ervaringen delen of leren omgaan met moeilijke gedachten en gevoelens. Soms ervaar ik de activiteiten als licht en speels, maar soms zijn ze wel ook zwaar. Naast de groepsactiviteiten heb ik wekelijks een gesprek met een psychologe en ik ben blij dat het goed tussen ons klikt. En ook bij mijn persoonlijke begeleider kan ik altijd terecht.

Mijn familie vindt het zeer positief en geruststellend dat ik bij me thuis in mijn eigen bed slaap. Ik raak niet zo ontvreemd van de buitenwereld, zoals dat gebeurt bij een vaste opname.

Herstellen van psychose is heel moeilijk. Daarom is het fijn te voelen dat je hier in 'De Stoelen' welkom bent. Ik zou het fijn vinden, moesten er nog meer van deze initiatieven ontstaan. Iedere dag kom je hier een glimlach tegen en dat maakt het allemaal voor een groot stuk gemakkelijker."

Bijdrage van Liesje Mathyssen – psychologe Psychosezorg.

Verslavingszorg

Verslag verblijf in Stuivenberg 2021-2023

“Ik ben een grote egoïst. Ik manipuleer, ik lieg om te kunnen drinken. Alles maak ik kapot, de relatie met mijn familie, met mijn dochter, met mijn vrienden. Ik heb dringend hulp nodig, ik móet opgenomen worden. Alstublieft.” Dat was mijn hulpvraag in mijn intakegesprek. Vol tranen, schaamte en zelfhaat gaf ik me over aan de situatie. Moegestreden en verslagen door mijn verslaving. Ik kwam achteraan de wachtlijst terecht en moest zo nog enkele maanden overbruggen voor ik in opname mocht gaan. Geen idee hoe ik dat voor elkaar heb gekregen. Ik leefde van dag tot dag, uitkijkend naar elke woensdag wanneer ik telefonisch te horen kreeg hoe lang ik nog moest wachten. Die periode heb ik niet beleefd, enkel verloren ondergaan, verwaasd. Met als essentiële constante de steun van mijn familie en vrienden. Het klinkt als een cliché maar zonder hen was ik hier niet meer geweest. Die steun leek toen vanzelfsprekend. Maar niets is vanzelfsprekend, noch mijn familie en vrienden, noch de begeleiding die ik in Stuivenberg heb gekregen anderhalf jaar lang. Wat onmisbaar is geweest om te staan waar ik nu sta.

“Jij hebt het zelf gedaan”, bevestigt me een therapeute nu. Dat is zo. Maar een mens staat nooit alleen en steeds in relatie tot. Een waarheid als een koe die me ondertussen overduidelijk is geworden. Wij, verslaafden, mogen dan wel gebonden zijn aan onze obsessieve dwangmatige gedragingen waardoor we hard en egoïstisch worden. Toch zijn we tegelijk hoog gevoelig en hunkeren we bovenal naar verbinding. Wat we door ons gebruik zijn kwijtgeraakt en het gebrek daaraan maskeren en verdoven door te blijven gebruiken, de vicieuze cirkel aldus onderhoudend. In opname valt het gebruik onverbiddelijk weg en wordt ons een spiegel voorgehouden. Zowel tijdens de therapieën als alleen

in je kamer. Ik werd overspoeld door gevoelens en gedachten die ik lang niet had toegelaten. Op zo'n momenten ga je je alleen en eenzaam in de slachtofferrol wentelen. Een onvermijdelijke fase die ik moeizaam heb overwonnen dankzij het besef dat ik niet alleen en eenzaam was maar wel omringd door behulpzame deskundigen. Of zoals ik het liever verwoord, door medemensen die het beste met je voor hebben. Dat vatten is niet van een leien dakje gegaan maar was wel des te meer een dankbare acceptatie en bewustwording. De tegemoetkoming die ik kreeg mij open te stellen, om schuld en schaamte te vervangen door verantwoordelijkheid en mildheid, is van onschatbare waarde geweest voor mijn herstel. Ik ben de verbinding met de begeleiding en de plek aangegaan als een achtergelaten, bange puppy en er uitgekomen als een trouwe waakhond van mijn eigen welzijn.

Natuurlijk heb ik het nog vaak moeilijk en dien ik op de golf te surfen van depressieve stemming tot de wateren kalmeren. Mijn draaglast kan ik desondanks relativiseren. Mijn draag- en veerkracht zijn geduldig toegenomen door de tools die ik in opname heb meegekregen: van psycho-educatieve schema's, verademende inzichten in groeps gesprekken, bevrijdende, bewustmakende gewaarwordingen tijdens psychomotorische therapieën, creatieve uitingspoorten, de medische en medicamenteuze ondersteuning waaraan een heel proces is voorafgegaan, de aanzet tot samenwerking en initiatief, tot de aangegane verbinding die in wederkerigheid tot synergie heeft geleid. Steeds opnieuw tracht ik een totaalproject indachtig aan de dag te leggen met als doel er een reflex van te maken. Het is niet en zal nooit vanzelfsprekend werk zijn maar het alternatief van rock bottom te raken ken ik al door en door. Daar wil ik niet naar terug. Ik kies ervoor dankbaar van de drank af te blijven.

Getuigenis van Miguel Beretta, opgenomen op de afdeling Verslavingszorg.

Langdurige zorg

Herstellen : door een donkere tunnel naar het licht.

De Hersteltrompet is een gids voor mensen die diep in de put zitten.

Daar is alles donker en zwaar. Je kan je bijna niet meer voorstellen wat het is om gezond te zijn.

Klachten worden uitvergroot en overschaduwen je dagen. Dit komt door de vele spanningen die aanwezig zijn en zomaar uit het niets verschijnen.

Deze periode stemt overeen met het nauwe deel van de trompet, in donker hout.

Met de hulp van anderen begin je lichtpuntjes te zien. Eerst zeldzaam en kort, later merk je ze vaker op.... tot je steeds meer aangetrokken wordt door het licht. Je levenskracht in je begint op te borrelen.

Deze levenskracht brengt licht en kleur in je leven. Dit wordt voorgesteld door de ringen in wit beukenhout. De samenhang met je omgeving groeit en stelt je in staat om van de schoonheid van leven te genieten.

Getuigenis van Herlinde, ervaringsdeskundige van Langdurige Zorg.

Psychiatrisch verzorgingstehuis Antwerpen

Vrijwilliger in het PVT

Ik sta aan de start van mijn zesde jaar als vrijwilliger-ervaringsdeskundige in het PVT. Nog steeds doe ik dat met dezelfde intense

overgave en motivatie als in het prille begin, en dit in een aangename, vriendschappelijke en solidaire omgeving.

Met alle bewoners heb ik een vrij intensieve en vriendschappelijke band en de samenwerking met de begeleiding, therapeuten en leiding verloopt in een serene en openhartige sfeer. Ik kan optreden als “spreekbuis” van de bewoners naar de begeleiding en leiding toe, en ben ik zowat de vertrouwenspersoon van beide partijen. Ik tracht dan ook zo objectief mogelijk te handelen.

Maar wat behelst eigenlijk dit vrijwilligerswerk? Het is een veelvuldig en multifunctioneel pakket. Ik ben een back-up met de therapeuten om allerlei activiteiten te creëren en organiseren, gaande van sportactiviteiten, uitstappen, voorstellingen en concerten, en allerlei binnenhuisactiviteiten. Het ganse jaar door werden verschillende toernooien gerealiseerd zoals pingpong, krachtbal, badminton en Kubb. Vakantieperiodes aan zee of in de Ardennen werden succesvol door onze bewoners beleefd. Daguitstappen met lekkere maaltijden werden frequent georganiseerd alsmede een uitgebreide BBQ van de afdeling zelf. Ook de Kerstmarkt en verjaardagsfeestjes mogen we niet vergeten. Persoonlijk heb ik gezorgd voor een samenwerking met onze bureaus van het woonzorg- en dienstencentrum en delen we samen met hen bijlactactiviteiten, mosselsoups en kaas- en wijnavonden, etc...

Voor het komende jaar voorzien we kook-, computer- of muziek sessies welke aan de bewoners aangeboden worden in het vooruitzicht van een meer onafhankelijke integratie in de maatschappij in de mate van het mogelijke.

Getuigenis van Frederik – vrijwilliger PVT.

Projecten

HIX Go Live

2022 was het jaar waarin we overschakelden naar het nieuwe elektronisch patiëntendossier HIX.

De uiteindelijke Go-Live van HIX was voor iedereen een spannende periode. Elke werkgroep besprak in

een gezamenlijk overleg met het projectmanagement, directieleden en de leverancier ChipSoft de nog blokkerende punten voor livegang. Naast het migratie-, opleidings-, transitie- en het ICT-team was iedereen klaar voor onze nieuwe werkomgeving.

We gingen de laatste kilometers, recht naar de top van de HiX-berg.

- De HiX-opleidingen: zandbakomgeving, e-learning en proceseducatie
- Finale voorbereidingen per dienst richting livegang
- Werkwijze nieuwe Zorgportaal bij patiënten en alle artsen

Als zorgverlener hadden we reeds een gekend PEPD waar door de jaren heen een eigen uitbouw in gerealiseerd was. Een EPD op maat, maar met de nodige bedenkingen en tekortkomingen. Met HIX kregen we een nieuw dossier, waar de twijfel of het beter ging zijn steeds aanwezig was. Onze kostbare tijd dient goed ingezet te worden voor het behandelen van cliënten dankzij volgende HIX voordelen:

- Alle gebruikers werken in hetzelfde dossier, waardoor reeds geregistreerde gegevens makkelijk worden overgenomen.
- De kans op registratiefouten en de dubbele registratielast is kleiner: HiX is volledig geïntegreerd met onder meer een medicatievoorschriftsysteem en cliëntenportaal. Alle gegevens vanuit deze geïntegreerde systemen komen rechtstreeks in het dossier van de cliënt terecht en kunnen makkelijk hergebruikt worden.

Uiteraard was en is HiX ook nog altijd een nieuw systeem voor ons. We wisselen daarom maandelijks van gedachten met een nieuw opgezette stuurgroep. Zo kunnen we samen naar oplossingen zoeken en de verschillende visies over de werkgroepen heen bespreken en samenbrengen.

Bijdrage van Jurgen Lodewijckx – Trajectverantwoordelijke Psychose- en Verslavingszorg, en in 2022 vooral ook HIX Expert.

Studentenhaver

In het najaar van 2022 zijn we gestart met het opzet van 'Studentenhaver'. Een maandelijks verbindend moment voor alle studenten die stage lopen binnen onze organisatie. Iedereen die stage loopt kan deelnemen, ongeacht de discipline.

De ontvangst start met een open gesprek omtrent het verloop van de stages en wordt opgevrolijkt met een broodje. Daarna bieden we een opleidingsmoment aan, aan de hand van topics die meestal niet aan bod komen in een opleiding, zoals bv. omgaan met agressie, stepped care model, intro motivationele gespreksvoering of omgaan met grenzen. Aansluitend brengen we wat meer uitleg over onze organisatie en trajecten gevolgd door een wervend praatje omtrent de toekomst van de werking van de volwassenenpsychiatrie.

Aangezien dit steeds zeer positief onthaald werd, blijven we deze formule ook volgend jaar maandelijks herhalen.

Activiteiten

Kleurrijk Stuivenberg

Tijdens het beeldend atelier van de afdeling Langdurige Zorg kregen we in 2022 meermaals bezoek van Hans Jackmaert, kunstenaar en sociaal werker.

Soms trokken we er op uit naar een dienstencentrum en soms bleven we in het atelier PZ. Hij sprak met de cliënten over het erfgoed van kleuren, gevoelens, interieur, gezelligheid, enzoverder. Daarnaast werden verschillende ontmoetingsmomenten georganiseerd waarbij iedereen kon aansluiten.

Zo werd een workshop voorzien waarin we textiel kleurden met planten of werd er een kruidenwandeling in de stad georganiseerd en planden we een bezoek aan een privécollectie textielkunst, en zoveel meer. Een boeiende reeks samen-zijn dus!

In deze momenten werd er dikwijls wild gefantaseerd over een expo en hoe we dit samen zouden aanpakken. Na veel brainstormen en praten ontstond “Kleurrijk Stuivenberg - Mens in Wording”. In 2023 te zien op verschillende locaties in Antwerpen.

Radio LaLaLive

Begin februari maakten onze collega's samen met onze patiënten een dag radio: Radio LaLaLive. Het werd een verbindende radio-uitzending, met verzoeknummers en verhalen. De presentatoren zonden live uit vanuit de Orangerie in onze tuin en interviewden o.a. medewerkers van Psychosenet.be, de Herstelacademie en Thomas More Hogeschool.

Medewerkers en patiënten konden verzoeknummers aanvragen en om 13u dansten we samen de Jeruzalema.

Verder kon men onder de 'Pergolala' genieten van vers gemaakte soep en lekkere smoutebollen.

De dag eindigde met zangkoor de 'Hoge Beukennootjes', het koor van ons Psychiatrisch Verzorgingstehuis, die deze fijne dag muzikaal afsloten.

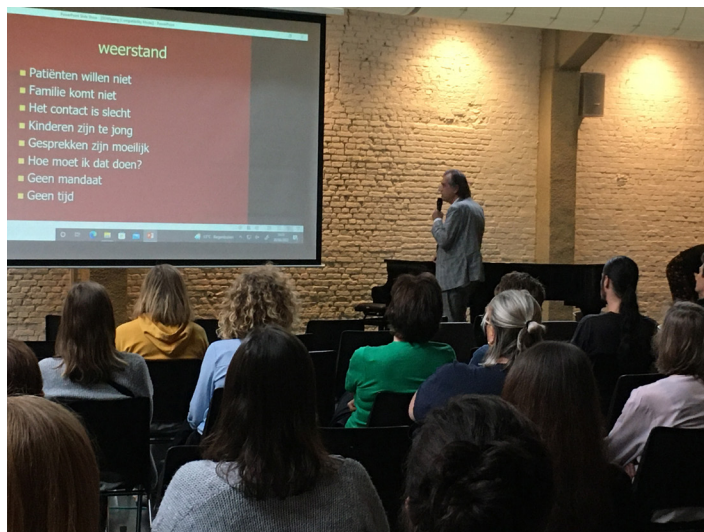

Concert Duke Ellington – hartverwarmende jazz voor collega's en patiënten

In juni vond in onze tuin van het PZ Stuivenberg een concert plaats met enkele studenten van het Conservatorium, in het kader van een samenwerking met onze Patiëntenbegeleiding.

Ze brachten een repertoire van de befaamde jazzpianist en componist Duke Ellington en speelden mooie jazz crooners. Zowel collega's als patiënten genoten van dit mooie concert.

De zon was van de partij en het werd een succesvolle namiddag.

Hersteldagen 2022

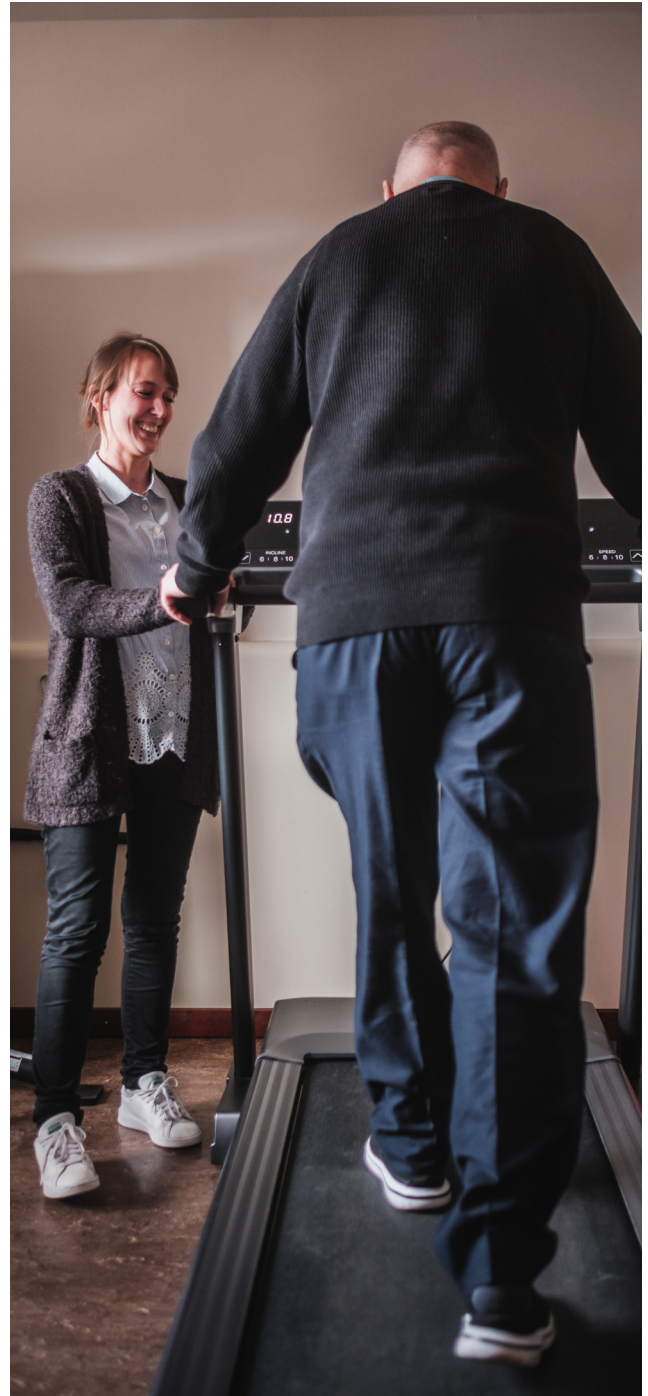
De Contextreflex: voor medewerkers, externe partners, patiënten en familieleden/naastbetrokkenen.

Op 27 en 30 juni organiseerde ZNA Volwassenenpsychiatrie de tweejaarlijkse Hersteldagen, twee dagen vol inspirerende workshops en ontmoetingsmomenten voor zorgverleners, patiënten, familieleden en andere betrokkenen.

De workshops draaiden rond uiteenlopende thema's, zoals de werking van de mobiele psychiatrische teams, omgaan met minderjarige kinderen van patiënten, acute psychoses, mindfulness, omgaan met grenzen, en nog veel meer.

Professor Dirk De Wachter sloot de dag af met een geanimeerde lezing over het grote belang van familie betrekken bij de behandeling van mensen met een psychische kwetsbaarheid.

PVT familiedag

Wanneer een persoon in behandeling of nazorg is voor een psychische kwetsbaarheid, roept dit voor familie veel vragen en bezorgdheden op. “PVT familieteam” helpt familie en naasten om tot antwoorden te komen en ontwierp in 2016 een vrijblijvend moment om nabijheid tot PVT te zoeken. Tijdens een trimestriële kennis- en uitwisselingsbijeenkomst erkennen, ondersteunen, informeren en betrekken we de naaste omgeving als zorgende kracht. Zo worden er bruggen gebouwd tussen hulpverlener, bewoner én naastbetrokkenen en ontstaat een gedragen samenwerking. Familie krijgt hierbij een rol als volwaardige partner in zorg.

Omdat we ervan overtuigd zijn dat familiebetrokkenheid een positief effect heeft op alle actoren, (bewoner, familie, vrienden, kennissen én de hulpverlening) is het van belang dat we kennis rond dit thema delen tijdens onze samenkomsten.

We proberen tijdens elke bijeenkomst een inspirerend aanbod te bieden of verdiepend in te gaan op aangebrachte thema's zoals KOPP, Familieplatform, Familierflex, tevredenheidsenquête,...

Op deze manier proberen we een vertaalslag te maken van de aanbevelingen uit de multidisciplinaire richtlijn rond het betrekken van naasten in de Geestelijke Gezondheidszorg. Het is een richtlijn die zorgverleners aanmoedigt én ondersteunt om familie meer te betrekken bij het traject van hun familielid.

Een eerdere familiebevraging gaf ons waardevolle inzichten. Zo houden we de vinger aan de pols en ontdekken of de huidige inspanningen werken en kunnen daar waar nodig bijsturen.

Naast het serieuze werk vieren we ook geregeld samen feest. Het grootste festijn in 2022 was wellicht onze zomerfiësta. Familie, vrienden en bewoners konden hun voetjes onder tafel schuiven en werden bediend door PVT medewerkers. Eindelijk konden we de tuindeuren van onze nieuwe stek openzetten voor een gezellig samenzijn en zorgen voor een culinaire catering en animatie.

Postcorona mochten we opnieuw het glas weer samen heffen... wat hadden we dit gemist!

Het eind van het jaar sloten we traditiegetrouw af met onze Kerstmarkt waarbij we trachten familie, naasten maar ook de buurt en onze netwerken samen te brengen.

Bijdrage van Ingrid Van Lier – afdelingshoofd van het Psychiatrisch Verzorgingstehuis Antwerpen

Event Stresskliniek de Serre

Eind september organiseerden we een afscheidssymposium voor dr. Edel Maex, met een blik op de toekomst van de ZNA Stresskliniek.

De Stresskliniek werd opgericht door dr. Edel Maex. Hij pionierde in Vlaanderen door de mindfulness-techniek een vaste plaats te geven in de ziekenhuiscontext. Na jaren van enthousiaste inzet gaf hij de fakkel door aan dr. Jan Van Hecke en Peter Leysen.

In de mooie locatie van de 'Serre' aan de Botanische Tuin van Antwerpen verwelkomden we gastsprekers prof. Filip Raes, dr. Luc Debaene en dr. Dirk Ramaekers. Dhr. Joël De Ceulaer was digitaal aanwezig met een vooropgenomen filmpje met blijk van waardering.

We sloten het geheel af met een feestelijke receptie opgeluisterd door de muziek van Duke Ellington.

Meer info over onze mindfulnesstrainingen vind je hier : <https://www.zna.be/nl/stresskliniek-mindfulnesstrainingen>

Antwerp Symphony Orchestra

Antwerp Symphony Orchestra is het symfonisch orkest van Vlaanderen en België, met als thuisbasis de prachtige Koningin Elisabethzaal. Met **Antwerp Symphony Orchestra Mobiel** reist het orkest naar mensen die niet gemakkelijk naar een concertzaal kunnen komen. Dit jaar komt het orkest langs bij ZNA Stuivenberg.

Onder leiding van dirigent Steven Verhaert brengen de muzikanten van Antwerp Symphony Orchestra een gevarieerd programma met muziek van Beethoven tot Bond.

www.antwerpso.be

Concert ASO Mobiel

Met Antwerp Symphony Orchestra Mobiel reist het orkest naar mensen die niet gemakkelijk naar een concertzaal kunnen komen.

In september konden onze patiënten en collega's dan ook genieten van dit imposante orkest, bestaande uit 35 orkestleden. Zij brachten een gevarieerd programma met muziek van Beethoven tot Bond!

<https://www.antwerpsymphonyorchestra.be/>

10-daagse van de Geestelijke Gezondheidszorg

Tijdens de tiendaagse voor de geestelijke gezondheid 2022 hadden we in oktober opnieuw onze deuren opengezet. We werkten hiervoor samen met fijne partners. LOGO ondersteunde de spreukenactie. Studenten verpleegkunde van de HBO-5-opleiding en zorggebruikers schreven quotes op de ramen. In onze eigen bakkerij bakten we lekkere gebakjes. Actrice Lien De Graeve van 'Onder Vuur' en Cie Cecilia maakte een reeks podcasts met enkele patiënten. Dit was een samenwerking met La Folia, een tweejaarlijks festival dat kunst en psychiatrie verbindt met een taboedoorbrekende missie. OXOTAntwerpen maakte schilderijen. Aline van SIMILES-KOPPwerking verzorgde een kinderspeelhoek en infostandje. Patiënten van het daghospitaal bereidden een djembéworkshop voor.

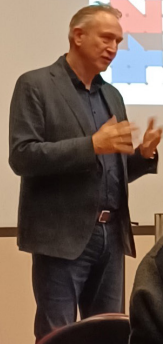
Op woensdag 5/10/2023 kon iedereen genieten van lekkernijen, kunst van OXOT, leuke quotes op de ramen, een djembéworkshop, het beluisteren van de podcasts onder begeleiding van de kunstenares en rondleidingen over de toekomst van het Stuivenbergdomein (na de verhuis van het algemeen ziekenhuis naar CADIX) door Hugo Pietermans.

De weergoden waren ons gunstig gezind en er kwamen veel geïnteresseerden een kijkje nemen in onze mooie tuin.

Netwerkpsychiatrie

Samenwerken aan herstel en
gezondheid: een visie

Vlaamse Vereniging Psychiatrie
Antwerpen 1.12.2022

Masterclass Netwerkpsychiatrie

Op donderdag 1 december organiseerde de sectie langdurige zorg en rehabilitatie van de Vlaamse Vereniging voor Psychiatrie in samenwerking met de directie van het PZ Stuivenberg een masterclass over netwerkpsychiatrie, met Niels Mulder, vermaard herstelgericht psychiater en huidig voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie.

Niels Mulder is hoogleraar Openbare Geestelijke Gezondheidszorg, wat uiteraard een indicatie was welke richting de masterclass zou uitgaan. In de inleiding al had hij het over een visie over samenwerken aan herstel en gezondheid, waar naast klinisch, persoonlijk en functioneel herstel ook maatschappelijk herstel een centrale rol inneemt. De vraag hoe we patiënten het beste stimuleren in deze 4 pijlers van herstel vormde de basis van zijn betoog, maar ook, en vooral, hoe schalen we het beste op en af. Het eerste wanneer het noodzakelijk is, het tweede wanneer kan.

Netwerkpsychiatrie wil de zorg zo organiseren dat diegene die het meest geschikt is om bepaalde taken op zich te nemen, dat ook effectief doet. De kwaliteit van de zorg staat voorop, met continue aandacht voor randvoorwaarden voor succesvolle verschuivingen van zorg. Er ontstond wel al eens een Babylonische spraakverwarring, over het woord netwerk. Gaat het over het sociale netwerk van de patiënt, de familieleden, vrienden, niet professionele hulpverleners of over het netwerk van de georganiseerde GGZ, en sector overschrijdende samenwerkingen, met het trachten vermijden van versnippering.

Netwerkpsychiatrie

We kregen interessante gesprekken over welke gelijkaardige problemen de psychiatrie in Nederland en België te bekampen hebben. Verrassend veel dezelfde zaken die kopzorgen bezorgen, kwamen we te weten, en dat was op zich wel een geruststelling.

In het tweede deel van de masterclass presenteerde Katelijne Pierré, coördinator van het MPT 't Stad, presenteerde in het tweede deel van de masterclass het GGZ-netwerk van Antwerpen, met suggesties voor mogelijke verbeteringen van samenwerkingsverbanden. Het was een erg boeiende dag, waarbij gelukkig voldoende tijd was om informeel met elkaar in gesprek te gaan, tijdens de lunch en de pauze. De masterclass gaf iedereen weer zuurstof, om de uitdagingen van elke dag in het werk aan te gaan. Misschien moeten we dit soort dingen vaker doen.

Bijdrage van dr. Kirsten Cathoor, psychiater psychosezorg en Mobiel team 15 24.

Wij, ZNA, zijn een van de belangrijkste zorginstellingen in België.

ZNA Volwassenen psychiatrie

Termijnplan 2021 - 2025

- ✧ Consolidatie EPD
- ✧ Verhuis 'Traject acute zorg' naar ZNA Cadix
- ✧ Ontwikkeling masterplan site Stuivenberg
- ✧ Verdere uitbouw van het SaRA netwerk

Beleidsplan 2023

Patiëntgericht

- ✧ Nieuwe keuken en refter (beleving)
- ✧ Inzetten op nabijheid en contact

Kwaliteit

- ✧ Opstellen zorg strategisch plan
- ✧ Ethisch comité

Toegankelijkheid

- ✧ Dagziekenhuis 'traject acute zorg'
- ✧ Netwerkpsychiatrie

Tevreden medewerkers

- ✧ Teamvorming
- ✧ Opleidingsplan (beleidsdoelen en MBT)

Financieel evenwicht

- ✧ Opstellen VIPA dossier voor masterplan
- ✧ Groei naar budgetsturing

Slotwoord

Een organisatie is dynamisch en speelt in op maatschappelijke veranderingen. Zoals in het voorwoord werd meegegeven zijn die uitdagingen aanwezig. Een hogere instroom van cliënten en patiënten zet een organisatie onder druk en heeft een impact op de doorstroom en uitstroom.

Samen met onze beleidsploegen onderkennen we deze dynamieken en zullen we in volwassen overleg oplossingen zoeken. Deze zullen deels binnen onze organisatie moeten gevonden worden door bijvoorbeeld de druk op de aanmeldingen te spreiden over de verschillende trajecten. Ook zullen we met onze partners van het netwerk in gesprek moeten gaan om de doorstroom en uitstroom te realiseren. Daar zullen de verschillende partners en overheden hun verantwoordelijkheden in moeten nemen. We zijn klaar om deze uitdagingen samen aan te gaan met een doel, de zorg voor en het welbevinden van onze patiënten verbeteren.

Hugo Pietermans – directie - Algemeen Coördinator

Volwassenenpsychiatrie — Jaarverslag 2022

